

การเสริมสร้างการปรับพฤติกรรมการใช้สารเคมีที่มีพิษทางการเกษตรของเกษตรกร
ผู้ปลูกพืชผักตำบลคลองพิไกร อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

รัตนารณ์ จองไพจิตรสกุล
อนุชา เกตุเจริญ
นพรัตน์ ไชยวิโน
พิมพ์ระไพ ขาวขำ

มหาวิทยาลัยราชภัฏกำแพงเพชร
ปีการศึกษา 2556

บทคัดย่อ

ชื่อโครงการ	การเสริมสร้างการปรับปรุงพฤติกรรมการใช้สารเคมีที่มีพิษทางการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก ตำบลคลองพิไกร อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร
ชื่อผู้วิจัย	1) ผู้ช่วยศาสตราจารย์รัตนภรณ์ จองไพจิตรสกุล หัวหน้าโครงการ/ผู้ประสานงาน 2) ผู้ช่วยศาสตราจารย์อนุชา เกตุเจริญ นักวิจัย 3) อาจารย์นพรัตน์ ไชยวิโน นักวิจัย 4) อาจารย์พิมพ์ประไพ ขาวขำ นักวิจัย

งานวิจัยการเสริมสร้างการปรับปรุงพฤติกรรมการใช้สารเคมีที่มีพิษทางการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกพืชผักตำบลคลองพิไกร อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชรมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบจากการใช้สารเคมีที่มีพิษทางการเกษตรของเกษตรกรผู้ปลูกพืชผักฯ กระตุ้นการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างความรู้และหาแนวทางการปรับปรุงพฤติกรรมการใช้สารเคมีที่มีพิษติดตามและศึกษาผลการปรับปรุงพฤติกรรมการใช้สารเคมีที่มีพิษทางการเกษตรของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชผักฯ มีวิธีการดำเนินงานวิจัยและผลการวิจัยดังต่อไปนี้

ระยะที่ 1 การศึกษาผลกระทบจากการใช้สารเคมีที่มีพิษทางการเกษตรของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก ตำบลคลองพิไกร อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร มีการประชุมระดมความคิดของเกษตรกรฯ เพื่อรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลกระทบในการใช้สารเคมีที่มีพิษทางการเกษตร โดยมีเนื้อหาการประชุมดังนี้การนำเสนอผลการดำเนินงานที่ผ่านมาที่เกี่ยวข้องด้านผลกระทบที่เกิดขึ้นจากการใช้สารเคมีทางการเกษตรรวมถึงการแนะนำโครงการและ วัตถุประสงค์ของโครงการ

การรวบรวมข้อมูลตามประเด็นโดยใช้เครื่องมือต่างๆการลงพื้นที่เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลพฤติกรรมการใช้สารเคมีที่มีพิษทางการเกษตร โดยสอบถามข้อมูลจากเกษตรกรที่ปลูกพืชผัก จำนวน 29 ราย ในหมู่ 8 และหมู่ 4 เนื่องจากมีการปลูกผักเป็นจำนวนมากที่สุดในตำบลคลองพิไกร ปรากฏว่าผักที่เกษตรกรนิยมปลูกมากที่สุดมี 4 ชนิดคือ ผักคะน้า ใช้เวลา 45 - 60 วันผักกวางตุ้ง ใช้เวลา 30 - 45 วัน ต้นหอม ใช้เวลา 30 - 45 วัน และผักชีฝรั่ง ใช้เวลา 30 - 120 วัน การศึกษาลักษณะการใช้สารเคมีได้แก่ วิธีการผสมยา การแต่งกายเมื่อทำการฉีดพ่นสารเคมี กิจกรรมอื่นๆที่กระทำระหว่างการฉีดพ่นสารเคมี การศึกษาความรู้เกี่ยวกับศัตรูพืช/สารกำจัดศัตรูพืชได้แก่ ชนิดของศัตรูพืช ชนิดสารเคมี การออกฤทธิ์ การระบาดของโรค การศึกษาพฤติกรรมการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชได้แก่ การเลือกใช้สารเคมี แรงจูงใจในการใช้สารเคมี การเก็บทำลายภาชนะบรรจุสารเคมี นอกจากนี้ยังมีเวทีประมวลผลเกี่ยวกับผลกระทบการใช้สารเคมีที่มีพิษทางการเกษตรที่เกิดขึ้น และมีการนำเสนอผลการรวบรวมข้อมูลเพื่อสร้างความตระหนักให้กับเกษตรกรในท้องถิ่น ถึงพฤติกรรม และความรู้ในเรื่องของการใช้สารเคมีที่มีพิษทางการเกษตรการวิเคราะห์สาเหตุและปัญหาที่เกิดขึ้นกับเกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก และหาแนวทางการแก้ไขปัญหที่เกิดขึ้นอย่างมีส่วนร่วม

ระยะที่ 2 การสร้างมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างความรู้และหาแนวทางการปรับปรุงพฤติกรรมการใช้สารเคมีที่มีพิษในกลุ่มเกษตรกรที่ปลูกพืชผักตำบลคลองพิไกร อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร

โดยมีการจัดประชุมระดมความคิดเพื่อกำหนดประเด็นการเรียนรู้และคัดเลือกเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ จำนวน 17 หลังคาเรือนการจัดตั้งกลุ่มและกองทุนเกษตรกรชีวภาพตำบลคลองพิไกร เพื่อเป็นพื้นที่สำหรับการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ปรัชษาหารือ และแลกเปลี่ยนข่าวสารการทำเกษตรชีวภาพ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้าน การปรับปรุงบำรุงดินระหว่างเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ กับเกษตรกร ที่ศูนย์กสิกรรมธรรมชาติท่ามะขามอำเภอเมือง จังหวัดกาญจนบุรี และการจัดเวทีประมวลผลการศึกษาดูงานและกำหนดการปรับพฤติกรรมของตนเองในการใช้สารเคมีของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการการแบ่งพื้นที่เพื่อการปรับพฤติกรรมการปลูกผัก การทำปุ๋ยชีวภาพ การทำน้ำหมักชีวภาพ

ระยะที่ 3 การติดตามและศึกษาผลการปรับพฤติกรรมการใช้สารเคมีที่มีพิษทางการเกษตรของกลุ่มเกษตรกรผู้ปลูกพืชผัก ตำบลคลองพิไกร อำเภอพรานกระต่าย จังหวัดกำแพงเพชร โดยมีขั้นตอนที่เกษตรกรต้องดำเนินการปลูกพืชผักพร้อมทั้งมีการปรับพฤติกรรมตามที่กำหนดไว้ จากนั้นผู้วิจัยลงพื้นที่เพื่อสังเกต และรวบรวมข้อมูลการปรับพฤติกรรมการใช้สารเคมีของเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ และจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำเสนอผลการการปรับพฤติกรรม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีมีพิษทางการเกษตรในการปลูกพืชผัก และการร่วมกันประเมินผลการปรับพฤติกรรมการใช้สารพิษทางการเกษตรของเกษตรกรผู้เข้าร่วม

Abstract

Title : The strengthening of behavior modification using toxic agriculture which
at tamboonKhongphikai AmphherPrankratai Khampangphet province

Researcher : Mrs.Rattanapron Chongphaichitsakul
Mr.Anucha Katejareon
Mr. Nopparat Chaivino
Miss.Pimprapai Khao-kham

This Research is to enhance the behavior of toxic chemicals that are used by agricultural vegetable growers of tambonKhongphikaiAmpherPrankrataiKhampangphet province. The objective is to study the impact of the use of toxic chemicals in agriculture as farmers grow vegetables. Encourage the participation of the community in the creation of knowledge and the means to adjust the behavior of the toxic chemicals, to track and study the behavior of the toxic chemicals to the agricultural farmers who grow the vegetables and how to conduct the research and findings below.

Phase 1: Study the effects of the use of toxic chemicals in agriculture of vegetable growers of tambonKhongphikaiAmpherPrankrataiKhampangphet province. Brainstorming meeting of the farmers. To gather information about the impact on the use of agricultural toxic chemicals. The meeting follows a presentation of the results of operations and related side effects that occur from the use of agricultural chemicals. Including the introduction and the purpose of the project.

Data collection by using of different tools. The area to collect information about the behavior of the toxic chemicals in agriculture. By inquiries from 29 farmers who grow vegetables on village 4 and 8 because these villages are the ones who grow these types of vegetables in Khongphikai. It appears that vegetables most planted by the farmers are kale which take 45 - 60 days, green chinese mustard which take 30-45 days, onions which take 30 - 45 days and coriander leaves which take 30-120 days to study. Chemical use, including how to mix the dressing when spraying and other activities to do during the spraying. Knowledge about pests / pesticides. Pests include the type of chemical action outbreak. Behavior using chemical pesticides, including the use of chemicals. Enumerating incentives in the use of chemicals. Storing the chemical container. There is also the use of data on the impact of agricultural chemicals that are toxic to occur. And presented the information to raise awareness for the local farmers and

the knowledge of the behavior of the toxic chemicals used in agriculture. Cause analysis and problem for vegetable growers. And find ways to fix the problem part.

Phase 2: involved the community in the creation of knowledge and the means to adjust the behavior of the toxic chemicals that are in the group of farmers who grow vegetables in tambon Khongphikai Amphur Prankrathai Khampangphet province.

The brainstorming meeting to determine the issues of learning and select 17 participating farmer households to establish and fund the biological farmers of Khongphikai. A space for discussion and exchange of knowledge for agricultural biotechnology. Exchange learning. Improving soil between participating farmers at agricultural nature center at Thamakhom Muang Kanchanaburi. Backstage processing study, visit schedule and adjust their own behavior in the use of chemicals of the farmers who are in the project. Dividing the area for growing vegetables behavior. Making organic fertilizer and bio-extract water.

Phase 3: study results, tracking the behavior of the toxic chemicals on the agricultural farmers who grow the vegetables in tambon Khongphikai Amphur Prankrathai Khampangphet province. The steps that farmers need to grow along with behavior modification as required. Then, the research into the area to observe. And collect the substance use behavior of farmers participating. Learning and exchange platform for presenting the results of behavior modification. And exchange of knowledge about the use of toxic chemicals in the growing of agricultural crops. And joint evaluation on the behavior of toxic agricultural farmer participants.

